

Seat No.	

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023
Advanced Cognitive Psychology**

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023
Time: 03:00 AM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 रिकाम्या जागा भरा. (बहुपर्यायी)

16

- 1) ——— हा रशियन शरीरशास्त्रज्ञ नोबेल परितोषीक विजेता होता.
अ) स्किन्नर
ब) थॉर्नडाईक
क) इव्हॉन पॅव्हलव्ह
ड) एबिंगहॉस
- 2) ——— मानसशास्त्र आपण संवेदन कसे करतो, अध्ययन, स्मृती आणि ज्ञानाविषयी विचाराचा अभ्यास करते.
अ) बोधनात्मक
ब) सामाजिक
क) व्यक्तिमत्व
ड) समष्टी
- 3) विश्वास / श्रद्धा संदर्भातील विधानाला ——— असे म्हणतात.
अ) विरोधी प्रतिपादन
ब) संयोग
क) प्रबंध
ड) विज्ञान
- 4) ——— यांनी सर्जनशीलतेची प्रक्रिया चार सु—संगत अवस्थामध्ये वर्णन केली.
अ) पिट्सबर्ग
ब) वॉलेस
क) फ्रॅन्खान
ड) वॉरेन
- 5) ——— यांच्या मते मानवी मनाचे आकलन करण्यासाठी अध्ययनाचे संशोधन करणे हाच एकमेव मार्ग आहे.
अ) कान्ट
ब) लॉक
क) प्रिम्ब्रम
ड) मिलर
- 6) अक्षर संवेदनाचे प्रारूप ——— यांनी विकसित केले.
अ) सेल्फब्रीज
ब) ब्राऊन
क) स्टर्नबर्ग
ड) वॉलेस
- 7) ——— यांनी दृक—शोध—कार्य विकसित केले.
अ) सोलसो
ब) कोपका
क) नेस्सर
ड) गलोटी
- 8) “संवेदन—संघटन—तत्व” ——— या मानसशास्त्रज्ञाने प्रतिपादन केले.
अ) बोधनिक
ब) मज्जा—जैविक
क) समष्टी
ड) कार्यवाही
- 9) ——— समस्येला सु—स्पष्ट सोडविण्याचा मार्ग असतो.
अ) सकारात्मक
ब) सु—रचित
क) सं—दिग्ध
ड) ऋणात्मक

- 10) समस्या-परिहार-चक्राच्या ---- अवस्था / टप्पे असतात.
 अ) आठ ब) सात
 क) सहा ड) पाच
- 11) समस्यांचे वर्गीकरण समस्या-परिहार मार्गानुरूप ---- प्रमाणे करतात.
 अ) तर्कसंगत ब) सु-स्पष्ट
 क) संदिग्ध ड) स्वाभाविक
- 12) न्युवेल आणि सिमॉन यांच्यामते मनुष्य समस्या-परिहार करण्यासाठी मानसिक मध्य मार्ग अवलंबतो त्याला ---- असे म्हणतात.
 अ) नवगामी ब) अल्गोरिहम्
 क) उत्पादन ड) वरीलपैकी सर्व
- 13) प्रायोगिक परिस्थितीतील शक्य तेवढ्या घटकांवर ---- नियंत्रण ठेवतो.
 अ) प्रयोगकर्ता ब) प्रयुक्त
 क) परिवर्त्य ड) कारक व्यापारण
- 14) सर्जनशीलता ही बोधात्मक प्रक्रिया असून त्याद्वारे समस्या-परिहार आणि मर्मदृष्टी अध्ययनावर ---- यांनी प्रकाश टाकला.
 अ) लॅशले ब) फिन्के
 क) स्मिथ ड) मिलर
- 15) अभिजात निर्णय सिद्धांत ---- बाबी गृहीत धरतो.
 अ) पाच ब) चार
 क) तीन ड) दोन
- 16) ---- या जर्मन तत्ववेत्त्याने 1770 ते 1839 दरम्यान द्वी-वादी कल्पनांच्या मध्ये सुधारणा घडवून आणली.
 अ) डूगेल ब) कान्ट
 क) हेगेल ड) जेम्स

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) विज्ञान/शास्त्र म्हणून मानसशास्त्राचा विकास कसा झाला?
 ब) बोधनात्मक मानसशास्त्र म्हणजे काय?
 क) संवेदन स्पष्टीकरणाचे दोन मुलभूत दृष्टीकोन सांगा?
 ड) संवेदन म्हणजे काय?
 इ) संवेदनाच्या काही मुलभूत संकल्पना सांगा?
 ई) अभिजात निर्णय सिद्धांत स्पष्ट करा?

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

16

- अ) मानवाच्या निर्णय प्रक्रियेला मार्गदर्शक काही युक्त्या म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
 ब) सर्जनशीलता तुलनात्मक आणि विविध विरोधी दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
 क) मानसशास्त्र व बोधनिक मानसशास्त्राचा विकास कसा झाला?
 ड) मानव विचार कसा करतो याचे अध्ययन करण्यासाठी बोधनिक मानसशास्त्रज्ञ कोणत्या पद्धतींचा अवलंब करतात?

- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 16**
- अ) बोधनिक मानसशास्त्रांच्या विविध क्षेत्रातील अभ्यासातील समस्या काय आहेत ते स्पष्ट करा.
- ब) मानसशास्त्र आणि बोधात्मक मानसशास्त्र यांची तात्वीक आणि मानसशास्त्रीय इतिहास वर्णन करा.
- प्र.5 खालील प्रश्नाचे सविस्तरपणे उत्तर लिहा. 16**
- समस्या—परिहारातील समाविष्ट असणाऱ्या काही प्रमुख अवस्था म्हणजे काय? स्पष्ट करा.

Seat No.	

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023
Advanced Cognitive Psychology**

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023
Time: 03:00 AM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

16

- 1) _____ Russian physiologist was Nobel-Prize Winner.
 - a) Skinner
 - b) Thorndike
 - c) Ivan Pavlov
 - d) Ebbinghaus
- 2) _____ Psychology is the study of how perceive, learn, remember & think about information.
 - a) Cognitive
 - b) Social
 - c) Personality
 - d) Gestalt
- 3) A _____ is a statement of belief.
 - a) Antithesis
 - b) Synthesis
 - c) Thesis
 - d) Science
- 4) _____ described the creative process in four sequential stages.
 - a) Petersburg
 - b) Wales
 - c) Frankham
 - d) Warren
- 5) _____ believed the study of learning is the key to understand the human mind.
 - a) Kant
 - b) Locke
 - c) Pribram
 - d) Miller
- 6) _____ developed a model for the perception of letters.
 - a) Selfridge
 - b) Brown
 - c) Sternberg
 - d) Wales
- 7) _____ had performed visual search task.
 - a) Solos
 - b) Koffa
 - c) Neisser
 - d) Galotti
- 8) The principle of perceptual organization developed by _____ Psychologist.
 - a) Cognitive
 - b) Neuro-biologist
 - c) Gestalt
 - d) Functionalist
- 9) _____ problems have clear paths to solution.
 - a) Positive
 - b) Well-structured
 - c) Ill-defined
 - d) Negative
- 10) There are _____ steps of the problems solving cycle.
 - a) Eight
 - b) Seven
 - c) Six
 - d) Five
- 11) Problems can be categorized according to they have _____ path to solution.
 - a) Logical
 - b) Clear
 - c) Ambiguous
 - d) Neutral

- 9) एखादे वर्तन घडून गेल्यानंतर त्याच्या पूर्ववर्ती घटकांचा मागोवा ---- या अभ्यास पद्धतीत केला जातो.
 अ) सर्वेक्षण ब) मुलाखत
 क) घटनोत्तर कारण मिमासा ड) निरीक्षण
- 10) नमुना गट म्हणजे एखाद्या विश्वाचे ---- होय.
 अ) छोटे प्रतिरूप ब) प्रचरण
 क) मुख्य ड) नमुना प्रमाद
- 11) दोन किंवा दोन पेक्षा जास्त ---- मधील तपासण्या योग्य संबंध म्हणजे अभ्युपगम होय.
 अ) गुणात्मक ब) नियामक
 क) संख्यात्मक ड) परिवर्तक
- 12) पुनःपरीक्षण क्षमता यामुळे ---- वर नियंत्रण ठेवणे शक्य होते.
 अ) प्रायोगिक बल ब) प्रायोगिक समूह
 क) प्रायोगिक रेषा ड) प्रायोगिक प्रमाद
- 13) ---- च्या साठी प्रयोग शालेय अध्ययन उच्चतम असते.
 अ) अचूकता ब) अंतर्गत उचितता
 क) पुनरावृत्ती ड) वरीलपैकी सर्व
- 14) जर ---- अभ्युपगम नाकारला जात असेल तर पर्यायी अभ्युपगम स्विकारला जातो.
 अ) एक ब) दोन
 क) अभेद ड) तीन
- 15) "नियंत्रित गट" ही संज्ञा ---- मध्ये वापरली जाते.
 अ) सर्वेक्षण संशोधन ब) ऐतिहासिक संशोधन
 क) प्रयोग शालेय संशोधन ड) वर्णनात्मक संशोधन
- 16) विविध मुल्य धारण करू शकणारा घटक म्हणजे ---- होय.
 अ) विश्लेषण ब) परिवर्तक
 क) अभ्युपगम ड) समस्या

प्र.2 थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही चार)

16

- 1) संशोधन आराखड्याचे हेतू स्पष्ट करा.
- 2) सिद्धांत कल्पनेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- 3) घटनोत्तर कारण मीमांसा संशोधन म्हणजे काय?
- 4) प्रयोगशाळा अंतर्गत प्रयोगाचे दोष सांगा.
- 5) समस्या निवडीची उगमस्थाने सांगा.
- 6) संशोधन आखणीची तत्वे सांगा.

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- 1) समस्या मांडणीचे निकष सांगा.
- 2) सिद्धांत कल्पनेचे प्रकार स्पष्ट करा.
- 3) संशोधन अहवाल लिहिण्यातील टप्पे.
- 4) क्षेत्रीय प्रयोगाचे थोडक्यात वर्णन करा.

- प्र.4 खालील प्रश्नांची विस्तृत उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 16**
- 1) परिवर्त्य म्हणजे काय? परिवर्त्याचे प्रकार सांगा.
 - 2) नमुना पद्धत म्हणजे काय? संभाव्यतेर आधारित नमुना निवडीचे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.5 खालील प्रश्नाचे विस्तृत उत्तर लिहा. 16**
- 1) संशोधन अहवाल कसा तयार केला जातो याचे सविस्तर वर्णन करा.

Seat
No.

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023
Research Methodology in Psychology**

Day & Date: Thursday, 20-07-2023
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple Choice Questions.**16**

- 1) _____ The statement should be examined in an empirical manner.
 - a) Hypothesis
 - b) Normal
 - c) Problem
 - d) Difficult
- 2) Regulating the Relevant Variable is _____ used.
 - a) Hypothesis
 - b) Constant Error
 - c) Experimental Control
 - d) Anti-Hypothesis
- 3) Well-planned observation is based on _____.
 - a) Good
 - b) Big
 - c) Hypothesis
 - d) Variable
- 4) The first variable is _____ variable.
 - a) Dependent
 - b) Error
 - c) Independent
 - d) Abstract
- 5) Hypothesis is the correct answer to the _____ statement.
 - a) Narrow
 - b) Problem
 - c) Answer
 - d) Systematic
- 6) Quota is a _____ Sampling
 - a) Simple
 - b) Probability
 - c) Complicated
 - d) Non-Probability
- 7) Research design works as a _____ System.
 - a) Change
 - b) Necessary
 - c) Secondary
 - d) Control
- 8) Research proposal is prepared _____
 - a) Before carrying out research
 - b) After carrying out research
 - c) In the mid of research
 - d) Everywhere
- 9) Once a behavior has occurred, its antecedents are tracked _____ in this study method.
 - a) Survey
 - b) Interview
 - c) Ex- post facto research
 - d) Observation
- 10) Sample class means the _____ of any universe.
 - a) Small Model
 - b) Variation
 - c) Main
 - d) Sample error

Seat No.	

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023
Applied Social Psychology**

Day & Date: Friday, 21-07-2023
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 बहुपर्यायी प्रश्न.

16

- 1) सामाजिक आकर्षणाचा संतुलन सिद्धांत — यांनी मांडला.
अ) बेंजामिन व ब्राऊन ब) ओ'कॉनर व रोझेनब्लड
क) गोल्डनबर्ग ड) न्युकोंब व हाईडर
- 2) चित्रपट आणि हिंसाचाराचा सखोल अभ्यास कोणी केला आहे?
अ) ब्राऊन ब) डोलार्ड
क) अँडरसन ड) मिलग्रम
- 3) खालीलपैकी संप्रेषणाचा कोणता प्रकार आहे?
अ) फक्त भाषिक ब) फक्त अभाषिक
क) भाषिक आणि अभाषिक ड) यापैकी नाही.
- 4) — हा आकर्षणाचा अंतरिक निर्धारक आहे.
अ) जवळीकता ब) सामाजिक कौशल्ये
क) सारखेपणा ड) सहवास किंवा संलग्नता
- 5) पुढीलपैकी कोणत्या कारणांमुळे लोक इतरांना मदत करतात.
अ) समाज विघातक वर्तन ब) नकारात्मक मनःस्थितीतून सुटका
क) वैफल्य ड) अ-अनुसारिता
- 6) खालीलपैकी कोणता अभाषिक संप्रेषणाचा संकेत आहे?
अ) सारखेपणा संकेत ब) निर्वर्तनात्मक संकेत
क) सातत्य संकेत ड) वर्णनात्मक संकेत
- 7) शॅस्टर यांनी खालीलपैकी कोणता ग्रंथ लिहिला.
अ) दि सायकॉलोजी ऑफ मोटिवेशन ब) दि सायकॉलोजी ऑफ अफिलेषण
क) दि सायकॉलोजी ऑफ इमोशन ड) दि सायकॉलोजी ऑफ अॅट्रॅक्शन
- 8) खालीलपैकी कोणते संवाद कौशल्य नाही?
अ) सादरीकरण ब) गट चर्चा
क) मुलाखत ड) समूह एकात्मता

- 9) मद्यपान आणि आक्रमकता यांच्यातील संबंध कोणी स्पष्ट केला.
 अ) बुशमन ब) मुजफ्फर शेरीफ
 क) कॉनरॉड लोरेन्झ ड) हॉवर्ड केली
- 10) खालीलपैकी कोणता आंतरव्यक्तीक आकर्षणातील महत्त्वाचा बाह्य निर्धारक आहे.
 अ) सारखेपणा ब) सानिध्य किंवा जवळीकता
 क) सहवास ड) आवाड नाआवड
- 11) खालीलपैकी कोणता अभाषिक संप्रेषणाचा संकेत आहे?
 अ) अनुसारिता संकेत ब) आज्ञापालन संकेत
 क) परस्परपूरकता संकेत ड) मानवी कौशल्याधिष्ठीत संकेत
- 12) — हे आक्रमकता नियंत्रणाचे तंत्र आहे.
 अ) भावविरेचन ब) वैफल्य
 क) चिंता ड) नकारात्मक भावना
- 13) — व्यक्तींमध्ये मदत करण्याची प्रवृत्ती कमी असते.
 अ) भावनिक ब) आनंदी
 क) समाजाभिमुख ड) समाजिक वंचितता
- 14) पुढीलपैकी कोणता पैलू तदनुभूतीचा आहे.
 अ) मानसिक ब) अध्ययन
 क) अवधान ड) भावना
- 15) — हे आक्रमक वर्तनाचे सामाजिक कारण आहे.
 अ) समाजाभिमुख वर्तन ब) सामाजिक बहिष्कार
 क) चिंता ड) अ-अनुसारिता
- 16) इतरांना मदत करण्याच्या वर्तनाला — म्हणतात.
 अ) भावनिकता ब) नकारात्मकता
 क) सामाजिक वंचितता ड) समाजाभिमुख

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) संप्रेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
 ब) आकर्षणाची आंतरिक निर्धारके स्पष्ट करा.
 क) आक्रमक वर्तनाचे स्तर वर्णन करा.
 ड) प्रभावी संप्रेषणासाठीचे मार्ग वर्णन करा.
 ई) समाजाभिमुख वर्तनात वाढ कशी करता येईल.
 ई) आक्रमक वर्तनाचे नियंत्रण यावर लिहा.

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) आक्रमक वर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.
 ब) प्रेमाचे सिद्धांत सविस्तर वर्णन करा.
 क) संप्रेषणाची व्याख्या आणि प्रक्रिया वर्णन करा.
 ड) समाजाभिमुख वर्तनावर परिणाम करणारे आंतरिक आणि बाह्य घटक स्पष्ट करा.

- प्र.4 खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 16
- अ) अभाषिक संप्रेषणाचे संकेत सोदाहरण वर्णन करा.
- ब) समाजाभिमुख वर्तनामागील प्रेरणा सोदाहरण स्पष्ट करा.
- प्र.5 खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा. 16
- आक्रमकता म्हणजे काय? आक्रमक वर्तनाची रूपे किंवा स्पष्ट वर्णन करा.

Seat No.	

Set P

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023
Applied Social Psychology**

Day & Date: Friday, 21-07-2023
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.**16**

- 1) The Balance Theory of Social Attraction was presented by _____.
a) Benjamin and Brown b) O'Connor & Rosenblood
c) Goldenberg d) Newcomb and Heider
- 2) Who is studied film and violence in depth?
a) Brown b) Dollard
c) Anderson d) Milgram
- 3) Which of the following is a type of communication?
a) Only Verbal b) Only Non-Verbal
c) Verbal and Non-Verbal d) None of these
- 4) _____ is an internal determinant of attraction.
a) Proximity b) Social Skills
c) Similarity d) Affiliation
- 5) Which of the following cause people to help others?
a) Anti-Social Behavior b) Negative-State Relief
c) Frustration d) Non-Conformity
- 6) Which of the following is a code of non-verbal communication?
a) Similarity Codes b) Performance Codes
c) Consistency Codes d) Descriptive Codes
- 7) Which of the following books was written by Schachter?
a) The Psychology of Motivation b) The Psychology of Affiliation
c) The Psychology of Emotion d) The Psychology of Attraction
- 8) Which of the following is a not communication skills?
a) Presentation b) Group Discussion
c) Interview d) Group Cohesiveness
- 9) Who explained the relationship between alcoholism and aggression.
a) Bushman b) Muzafer Sherif
c) Konrad Lorenz d) Howard Kelley
- 10) Which of the following an important external determinant of the interpersonal attraction?
a) Similarity b) Proximity
c) Affiliation d) Reciprocal Liking or Disliking

- 11) Which of the following is a code of non-verbal communication?
a) Conformity Codes b) Obedience Codes
c) Reciprocity Codes d) Artificial Codes
- 12) _____ is a technique of aggression control.
a) Catharsis b) Frustration
c) Anxiety d) Negative emotion
- 13) _____ people have low tendency of helping.
a) Emotional b) Happy
c) Pro-Social d) Social Exclusion
- 14) Which of the following is an aspect of empathy?
a) Mental b) Learning
c) Attention d) Motivation
- 15) _____ is the Social cause of aggressive behavior.
a) Pro-social Behavior b) Social Exclusion
c) Anxiety d) Non-Conformity
- 16) Behavior of helping others is called _____.
a) Emotional b) Negativity
c) Social Exclusion d) Pro-Social

Q.2 Write short answer (any 4 out of 6)**16**

- a) Explain the types of communication.
b) Explain the internal determinants of the attraction.
c) Describe the levels of aggression behaviour.
d) Describe the tips for effectively communication.
e) How to increase pro-social behaviour.
f) Write on control of aggression behaviour.

Q.3 Answer the following question (any 2 out of 4)**16**

- a) Explain the causes of aggression behaviour.
b) Describe theories of love in detail.
c) Describe the definition and process of communication.
d) Explain the internal and external factors influencing pro-social behaviour

Q.4 Answer the following question in detail (any 1 out of 2)**16**

- a) Describe the codes of non-verbal communication with illustrate.
b) Explain the motives of pro-social behavior with illustrate.

Q.5 Answer the following question in detail.**16**

What is aggression? Explain the forms of aggression behavior.

- 10) रोशा शार्ड्या डागाची चाचणी ---- साली प्रसिद्ध झाली.
 अ) 1921 ब) 1922
 क) 1923 ड) 1924
- 11) अहम चे कार्य ---- तत्वा नुसार चालते.
 अ) वास्तव ब) सुख
 क) नैतिक ड) यापैकी नाही
- 12) इदम चे कार्य ---- तत्वा नुसार चालते.
 अ) वास्तव ब) सुख
 क) नैतिक ड) यापैकी नाही
- 13) पराअहम विकसित होण्याची सुरुवात ---- वया पासून होते.
 अ) 5 वर्षे ब) 6 वर्षे
 क) 7 वर्षे ड) 8 वर्षे
- 14) फ्राइड यांच्या मते ---- म्हणजे मनाचा सर्वात मोठा भाग होय.
 अ) बोधावस्था ब) पूर्वबोधावस्था
 क) अबोधावस्था ड) यापैकी नाही
- 15) फ्राइड यांनी चिंतेचे ---- प्रकार सुचविले.
 अ) 1 ब) 2
 क) 3 ड) 4
- 16) मिथ्या समर्थन ---- आहे.
 अ) विचार प्रक्रिया ब) संरक्षण यंत्रणा
 क) सहज प्रवृत्ती ड) यापैकी नाही

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) अंतर्मुखी आणि बहिर्मुखी व्यक्तिमत्व यातील फरक स्पष्ट करा.
 ब) प्रक्षेपण तंत्रे म्हणजे काय?
 क) व्यक्तिमत्व संशोधनात कोणती शारीरिक मापन तंत्रे वापरली जातात?
 ड) उत्क्रांतीवादी मानसशास्त्र म्हणजे काय?
 इ) व्यक्तिमत्वाचे पेन प्रारूप स्पष्ट करा.
 ई) व्यक्तिमत्वातील महान पंच घटक स्पष्ट करा.

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) विविध संरक्षण यंत्रणा वर्णन करा.
 ब) व्यक्तिमत्वाचे शरीरशास्त्रीय आधारित सिद्धांत स्पष्ट करा.
 क) फ्राइड यांनी सुचविलेले चिंतेचे प्रकार स्पष्ट करा.
 ड) व्यक्तिमत्वाचा उत्क्रांतीवादी दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

प्र.4 खालील प्रश्नांची सखोल उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) 16

अ) व्यक्तिमत्व व्याख्या लिहून व्यक्तिमत्व ही संकल्पना स्पष्ट करा.

ब) व्यक्तिमत्व संशोधनातील संशोधन आराखडे स्पष्ट करा.

प्र.5 खालील प्रश्नाचे सखोल उत्तर लिहा. 16

व्यक्तिमत्व विश्लेषणाच्या तीन पातळ्या स्पष्ट करा.

- 9) वृद्धापकाळात सामान्यतः आढळून येणारी मज्जाशाखीय विकृती म्हणजे ---- होय.
 अ) पार्किन्सन आणि अहझायमर ब) छिन्नमनस्कता आणि नैराश्य
 क) चिंता आणि भिती ड) ताण आणि हृदयाचे आजार
- 10) नससंस्था यंत्रणेत संदेशाचे वहन आणि स्विकरण ---- पेशी करतात.
 अ) चेतासंधी ब) चेतापेशी
 क) शिखपुच्छ ड) मज्जातंतू
- 11) ---- मध्ये सेरेब्रल कॉर्टेक्स बसेल गॅंग्लिया किनारी यंत्रणा श्चेतक आणि अघःश्चेतक यांचा समावेश होतो.
 अ) अग्र मेंदू ब) मध्य मेंदू
 क) ए.एन.एस्. ड) मेरुरज्जू
- 12) निद्रा अवस्था मापनासाठी मुख्यतः ---- साधनाचा वापर केला जातो.
 अ) विद्युत मस्तिष्का आलेख ब) इलेक्ट्रोकार्डिओग्राफ
 क) पॉलिग्राफ ड) सी.टी.स्कॅन
- 13) अनुकंपी यंत्रणा ---- परिस्थितीत सक्रिय असते.
 अ) लढा आणि पळा ब) विश्रांती काळ
 क) अन्न खाणे ड) सामान्य कृती
- 14) मानवी शरीरात गुणसुत्रांच्या ---- जोड्या असतात.
 अ) 26 ब) 29
 क) 46 ड) 23
- 15) संभाषण निर्मातीचा संबंध ---- क्षेत्राशी आहे.
 अ) प्रमस्तिष्क ग्रंथी ब) अग्रमेंदू
 क) अश्वमीत ड) ब्रोकान क्षेत्र
- 16) पाइनळ ग्रंथी जवळजवळ केवळ रात्रीच ---- चा स्त्राव करते.
 अ) थायरोक्सिन ब) मेळाटोनिन
 क) इस्ट्रोजेन ड) कोर्टिसोल

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- 1) अघःश्चेतकाची कार्ये स्पष्ट करा.
- 2) PET म्हणजे काय?
- 3) REM झोप स्पष्ट करा.
- 4) क्रियेची संभाव्यता म्हणजे काय?
- 5) अँड्रेनालिन ग्रंथीची व्याख्या द्या.
- 6) चेतासंधी फट म्हणजे काय?

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

16

- 1) ANS ची कार्ये स्पष्ट करा.
- 2) संप्रेरकाच्या कार्येची चर्चा करा.
- 3) अनुवंशशास्त्रावर थोडक्यात टीप लिहा
- 4) शारीरिक मानसशास्त्राच्या अभ्यास पद्धती स्पष्ट करा.

- प्र.4 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) 16
- 1) संप्रेरके आणि वर्तनाची चर्चा करा.
 - 2) झोपेच्या वंचिततेचे परिणाम स्पष्ट करा.
- प्र.5 दीर्घोत्तरी प्रश्न. 16
- शारीरिक मानसशास्त्र म्हणजे काय? शारीरिक मानसशास्त्राच्या स्वरूपाविषयी सविस्तर भाष्य करा.

Seat No.	

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
Applied PSYCHOLOGY
Physiological Psychology

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023
 Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative.

16

- 1) The central nervous system consists of _____ and _____.
 a) Brain and spinal cord b) Parasympathetic and sympathetic
 c) Autonomic and somatic d) Afferent and efferent
- 2) In _____ technique magnetic field is used for the study of brain images.
 a) MRI b) CT-scan
 c) PET d) EEG
- 3) Traits that are passed on by the parents to their offspring through the genetic material are called as _____.
 a) Evolution b) Genotype
 c) Change d) Variation
- 4) The cell body of neurons is also called as _____.
 a) Synapse b) Soma
 c) Synaptic gap d) Skin cell
- 5) _____ wrote book 'The origin of species by means of natural selection'.
 a) William Wundt b) James Watson
 c) B.F. skinner d) Charles Darwin
- 6) In _____ technique patient is given injection of radioactive deoxy Glucose.
 a) MRF b) ECG
 c) PET d) CT-scan
- 7) _____ is branch like structure of neuron that receive message from other neurons.
 a) Axon b) Soma
 c) dendrites d) Glial cells
- 8) _____ types of neurons are common and found throughout the CNS.
 a) Unipolar Neurons b) Bipolar Neurons
 c) Multipolar Neurons d) None of these
- 9) _____ is the most common neurological disorder that affect mostly older people.
 a) Parkinson and Alzheimer b) Schizophrenia and depression
 c) Anxiety and fear d) Stress cardiovascular disease
- 10) _____ types of cell receive and send messages within nervous system.
 a) Synapse b) Neuron
 c) Dendrites d) Axon

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

- 1) एका महाविद्यालयातील NSS मध्ये सहभागी असलेल्या व NSS मध्ये सहभागी नसलेल्या मुलांची समायोजन चाचणी घेतली त्यांचे गुणांक खालील प्रमाणे आलेत. या माहितीच्या आधारे NSS मध्ये सहभाग असणारे आणि सहभाग नसणारे समायोजन यांच्यातील सह संबंध कार्ल स्पिअर्सन च्या आधारे सह संबंध गुणांक काढा.

सहभागी असणारे विद्यार्थी	सहभागी नसणारे विद्यार्थी
45	47
47	49
44	51
45	49
47	47
46	51
44	50
45	47
46	49
47	59

- 2) एका संशोधनात 20 वयोगटातील विद्यार्थ्यांची चिंता पातळी तपासली त्यामध्ये मुले आणि मुली असे दोन गट तयार करण्यात आले या दोन गटातील गुणांक खालीलप्रमाणे.

'अ' गट	'ब' गट
45	41
47	43
46	45
47	44
45	42
47	43
46	44
48	42
47	43
45	44

वरील गटातील मध्य मनातील लक्षणीय भेद तपासण्यासाठी 't' चाचणीचा वापर करा.

प्र.5 खालील प्रश्नाचे सविस्तरपणे उत्तर लिहा.

बारावी मधील 10 विद्यार्थ्यांची निवड स्मूर्ती चाचणीच्या परिणाम कारकतेचा अभ्यास करण्यासाठी केली. त्यांची स्मृती चाचणी घेण्यात आली. तीन गटातील प्रत्येक विद्यार्थ्यांचे प्राप्तांक खालील प्रमाणे आहेत.

गट अ	गट ब	गट क
12	14	8
10	8	11
11	19	13
11	15	9
8	10	7
10	11	5
7	13	6
9	12	8
10	9	7
6	12	10

या गुणांकाच्या आधारे मध्य मानातील प्राप्तांकाचा लक्षणीय भेद 'F' चाचणीच्या आधारे दर्शवा.

Seat No.	

**M.A. (Applied PSYCHOLOGY) (Semester - II) (New) (CBCS) Examination:
March/April - 2023
Statistics in Psychology**

Day & Date: Sunday, 23-07-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

- Instructions:** 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Use of Calculator and statistical table is allowed. Statistical table will be provided if required.

Q.1 Multiple Choice Questions.

16

- 1) _____ statistical test is used to compare group means in a sample.
 - a) Correlation
 - b) Regression
 - c) Covariance
 - d) ANOVA
- 2) The Probability is between _____.
 - a) 0 to 1
 - b) 0 to 2
 - c) 1 to 2
 - d) 3 to 5
- 3) The ratio of variance between groups and variance within group is _____.
 - a) Correlation
 - b) Matching
 - c) Mixed design
 - d) 'F' test
- 4) _____ Test depends on degree of freedom.
 - a) F test
 - b) Z test
 - c) Chi-square
 - d) 't' test
- 5) _____ Correlation is always positive.
 - a) Partial
 - b) Perfect
 - c) Multiple
 - d) Probabilities
- 6) The Reliability of the score of multiple correlations is tested with the help of _____.
 - a) Low of probability
 - b) Regression
 - c) Standard error
 - d) sign test
- 7) Regression analysis is used to for _____.
 - a) High
 - b) Sampling
 - c) Normal curve
 - d) Prediction
- 8) To decide the noticeable difference in the mean of scores of more than two groups _____ Test is used.
 - a) Chi-square
 - b) ANCOVA
 - c) 't' test
 - d) ANOVA
- 9) The most frequent value of the data is _____.
 - a) Standard deviation
 - b) Standard error
 - c) Median
 - d) Mode
- 10) If there are three or more variable, then the problem in their correlation are solved by _____.
 - a) Multiple Regression
 - b) Probability
 - c) Normal Curve
 - d) Partial

Q.4 Answer the following questions (Any One)

- a) The adjustment test of students in a college was taken who participated in NSS and who did not participate in NSS. The scores of the test is adjustment of the students who participated and did not participated in NSS with the help of Karl Pearson correlation.

Score of the participated Student	Score of the not Participated Student
45	47
47	49
44	51
45	49
47	47
46	51
44	50
45	47
46	49
47	59

- b) In a research the Anxiety level of students who are 20 years age is tested. The research grouped in two groups. The index of groups is as follows.

'A' Group	'B' Group
45	41
47	43
46	45
47	44
45	42
47	43
46	44
48	42
47	43
45	44

Use the 't' test to the significant difference of mean of the groups mentioned above.

Q.5 Answer the following question in details.

16

The 10 Students in the 12th class were selected to study the effectiveness of memory test. The memory based test of the students is taken. The score of the students in each group is as follows.

Group 'A'	Group 'B'	Group 'C'
12	14	8
10	8	11
11	19	13
11	15	9
8	10	7
10	11	5
7	13	6
9	12	8
10	9	7
6	12	10

- 9) ——— ची गरज म्हणजे आधिक चांगल असण्याची, यशस्वी होण्याची आणि सक्षम वाटण्याची इच्छा होय.
 अ) प्रभुत्व ब) संपादन
 क) जवळीकता ड) सहवास
- 10) ——— (1975) यांच्या मते तदुनुभूती म्हणजे दुसऱ्या व्यक्तीला त्याच्या किंवा तिच्या दृष्टीकोनातून समजून घेणे होय.
 अ) वीटकिन ब) लार्सेन
 क) रॉजर्स ड) रॉटर
- 11) ——— यांनी 'वेदना आणि त्रासा मधली व्यक्तीभिन्नता हे पुस्तक लिहिले.
 अ) मास्लो ब) व्हाईट
 क) पेट्री ड) गोलमन
- 12) स्व-सामर्थ्य हा ——— सिध्दांत आहे.
 अ) बोधात्मक ब) अध्ययन
 क) बोधात्मक-सामाजिक-अध्ययन ड) मनो-सामाजिक
- 13) भावनिक बुद्धिमत्तेत ——— विशिष्ट क्षमतांचा समावेश होतो.
 अ) 2 ब) 3
 क) 4 ड) 5
- 14) जे लोक ——— वर उच्च असतात ते वारंवार चिंता करतात.
 अ) बहिर्मुखता ब) चेतापदशिता
 क) सहमीदर्शकता ड) सदसदविवेक
- 15) सातत्य आणि विरोध हे दोन ——— चे प्रमुख अंग आहेत.
 अ) स्व ब) ओळख
 क) स्व-संकल्पना ड) यापैकी नाही.
- 16) ——— हसऱ्या वर्तनाशी निगडीत आहे.
 अ) बहिर्मुखता ब) चेतापदशिता
 क) सहमीदर्शकता ड) वरील सर्व

प्र.2 खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- 1) क्षेत्र नियंत्रण म्हणजे काय?
- 2) ओळख संघर्ष म्हणजे काय?
- 3) व्यक्तिगत व्याकृती म्हणजे काय?
- 4) आत्म-गौरवा मधील लिंग भिन्नता स्पष्ट करा.
- 5) लाजाळूपणा म्हणजे काय?
- 6) भावनिक जीवनाचा आशय स्पष्ट करा.

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- 1) प्रभुत्व प्रेरणा स्पष्ट करा.
- 2) स्व चे सामाजिक घटक स्पष्ट करा.
- 3) लिंग भिन्नतेचे सिध्दांत स्पष्ट करा.
- 4) मास्लो यांचा व्यक्तिमत्व मानसशास्त्रातील सहभाग स्पष्ट करा.

- प्र.4 खालील प्रश्नाचे सखोल उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 16
व्यक्तिमत्त्वातील लिंग भिन्नता स्पष्ट करा.
किंवा
एरिक्सन यांच्या मनो सामाजिक विकासाच्या आठ अवस्था स्पष्ट करा.
- प्र.5 खालील प्रश्नाचे सखोल उत्तर लिहा. 16
वैवाहिक जोडीदारा मधील इच्छित गुण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Seat No.	

**M.A. (Applied Psychology) (Sem - II) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023
Domains of Personality**

Day & Date: Tuesday, 25-07-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

16

- 1) Identity conflicts are _____ conflicts.
 - a) Approach -Approach
 - b) Avoidance -Avoidance
 - c) Approach -Avoidance
 - d) None of these
- 2) _____ which is that persons themselves want to be.
 - a) Ideal Self
 - b) Ought self
 - c) Actual self
 - d) None of these
- 3) _____ (2009) describes high affect intensity individuals as people who typically experience their emotions strongly and overall are emotionally reactive.
 - a) Witkin
 - b) Larsen
 - c) Rogers
 - d) Rotter
- 4) According to _____ (1991) following failure in one of life, the high self-esteem person often will focus on another areas of life in which things are going well.
 - a) Morgan and Murray
 - b) Brown and Smart
 - c) Cindy, Hazan and Shaver
 - d) None of these
- 5) _____ (1987) have shown patterns of adult relationship.
 - a) Morgan and Murray
 - b) Brown and Smart
 - c) Cindy, Hazan and Shaver
 - d) None of these
- 6) _____ are internal states that arouse and direct behaviour towards specific goals.
 - a) Needs
 - b) Motives
 - c) Instincts
 - d) All of these
- 7) Rogers was _____ psychologists.
 - a) Behaviouristic
 - b) Humanistic
 - c) Gestalt
 - d) Psychoanalytic
- 8) Roger's theory concerns the development of the _____ over the life span
 - a) Ego
 - b) Self
 - c) Self-actualization
 - d) None of these
- 9) Need of _____ refers to desire to do better, to be successful and to feel competent.
 - a) Power
 - b) Achievement
 - c) Intimacy
 - d) Affiliation

